

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Καυκάσιος
1323

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 54ο - ΤΕΥΧΟΣ 507 ●
● ΙΟΥΝΙΟΣ 2007 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Έμπρησμός σέ παρθενικό δάσος

Καίνε τά δάση! Ποιοί; Έρώτημα, πού τό καλοκαίρι άπασχολεί συνεχώς τίς άρχές, αλλά και άνησυχεί όλους τούς πολίτες. Η καταστροφή του φυσικού πλούτου τής χώρας είναι άπ' τά μεγαλύτερα έγκλήματα. Η σύγχρονη *οικολογία* διαμαρτύρεται για τή βία έναντίου του περιβάλλοντος. Όλοι θρηνούν για τήν οικολογική καταστροφή.

Και ή Έκκλησία, πού βλέπει τόν *όλο άνθρωπο*, σάν ψυχή και σάν σώμα, πού βλέπει τό σύμπαν όλόκληρο, σάν δημιούργημα και δώρο του Δημιουργού Θεού, έχει τό δικό της λόγο. Και μάλιστα ό λόγος, ή παρέμβασις τής Έκκλησίας, είναι ό πύό έλπιδοφόρος λόγος για τό σταμάτημα τής καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος, είτε λέγεται δάσος, είτε λέγεται παραλία, είτε κατοικημένη περιοχή.

Τό *οικολογικό* πρόβλημα είναι κατ' έξοχήν *θεολογικό*. Θα δούμε τή σχέση του άποστόλου Παύλου μέ τήν οικολογία, και μάλιστα μέ τό κάψιμο των δασών, πού και φέτος άποτελεί έφιαλτικό ένδεχόμενο.

Κάποτε ό Παύλος υπήρξε *έμπρηστής* του κακού. Θέλησε νά καταστρέψει τό παρθενικό δάσος, πού ονομάζεται *Έκκλησία*. Τό είχε φυτέψει ό ίδιος ό Θεός. Ήρθε άποκλειστικά για τό σκοπό αυτό άπ' τόν ουρανό στη γή. Φύτεψε τήν Έκκλησία, για νά βρίσκη ό άνθρωπος *άναιψυχή*, δροσιά ή ψυχή του, άνάπαυσι άπ' τόν καύσωνα τής άμαρτίας. Ό Θεός, πού κατά τήν πρώτη δημιουργία φύτεψε τόν παράδεισο τής Έδέμ για τόν άνθρωπο, ό Ίδιος φύτεψε, κατά τή δεύτερη δημιουργία, τόν παράδεισο - Έκκλησία.

● Τότε ό άνθρωπος βγήκε άπ' τόν παράδεισο, πού ήταν τό ιδανικότερο φυσικό και πνευματικό περιβάλλον. Τόν έξβαλε ό έμπρηστής του κακού, ό *Σατανάς*.

● Τώρα ένας άλλος έμπρηστής έμφανίστηκε, νά κάψει τό πνευματικό δάσος τής Έκκλησίας. Έθεσε τή φωτιά του πρώτου σκληρού διωγμού κατά τής Έκκλησίας. Λεγόταν *Σαύλος*. Έπνεε ισχυρός ό άνεμος τής άπειλής. Σημειώνει ό ιστορικός τής

Καινης Διαθήκης, ὁ Λουκᾶς: «Ὁ δέ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καί φόνου εἰς τοὺς μαθητάς τοῦ Κυρίου» (Πράξ. θ' 1).

Ἡ φωτιά ξεκίνησε ἀπ' τὰ Ἱεροσόλυμα. Γρήγορα ξαπλώθηκε στή γύρω περιοχή. Τρέχει πρὸς τὴ Δαμασκό. Οἱ πιστοὶ ἀνησυχοῦν. Βλέπουν τὴ φωτιά ἀπειλητικὴ καὶ προσπαθοῦν νὰ σωθοῦν (Πράξ. θ' 13. ιδ' 26). Ξαφνικά σταμάτησε.

Πῶς; Ὅταν ἡ φωτιά δέν σβήνη μὲ ἐπίγειες δυνάμεις, ὅλοι κοιτάζουν ψηλά. Μοναδικὴ ἐλπίδα τὰ πυροσβεστικὰ ἀεροπλάνα. Στὴν περίπτωσι τοῦ διωγμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπεμβαίνει ἀπό ψηλά ἡ πυροσβεστικὴ δύναμις τοῦ Θεοῦ. Σβήνει τὴ φωτιά.

• Ὁ ἐμπρηστὴς συλλαμβάνεται. Ὅχι ὁμως γιὰ νὰ τιμωρηθῆ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιστρατευθῆ στό ἔργο τῆς διασώσεως.

• Ὁ ἐμπρηστὴς Σαῦλος εἶχε ἐλαφρυντικὴ τὴν ἄγνοια. «Ἠλέθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα» (Α' Τιμ. α' 13).

• Ὁ ἐμπρηστὴς Σαῦλος συλλαμβάνεται ἀπ' τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ... καταδικαστῆ στὴν ὠραιότερη ποινὴ. «Ἐκαψες ἑκατὸ δέντρα; Θά φυτέψης διακόσια δένδρα. Χίλια. Μυριάδες!»

Σάν Σαῦλος θέλησε νὰ κάψῃ μερικὰ δέντρα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπειλώντας καὶ βασανίζοντας ἄντρες καὶ γυναῖκες.

Σάν ἀπόστ. Παῦλος φύτεψε καὶ καλλιέργησε ἀναρίθμητα δέντρα στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ ἐμπρηστὴς ἔγινε φυτευτὴς.

Μερικὲς δεκάδες χριστιανούς ἔδεσε (Πράξ. θ' 2) καὶ φυλάκισε ὡς διώκτης. Χιλιάδες ἀνθρώπους ἀπελευθέρωσε ὡς Ἀπόστολος.

Οἱ χριστιανοὶ ὅλων τῶν αἰώνων εἴμαστε δέντρα ζωῆς καὶ πίστεως, φυτεμένα ἐν πολλοῖς καὶ καλλιεργούμενα ἀπ' τὸν ἀπόστ. Παῦλο. Στὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία αὐτός μᾶς ὁδηγεῖ.

Παῦλος τὸ μεγάλο θαῦμα

Ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερο θαῦμα τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

• Ἄν σπουδαῖος θηριοδαμαστής θε-

ωρῆται ὁποιος δαμάζει τὸ ἀγριώτερο θηρίο, τότε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ θαυμασιώτερος θηριοδαμαστής. Δάμασε τὸ ἄγριο θηρίο τοῦ ἀντιχριστιανικοῦ μένου, τὸ Σαῦλο. Τὸν μετέτρεψε σὲ χαριτωμένο ἄνθρωπο. Ὁ ἄγριος ἔγινε ἅγιος.

• Ἄν σπουδαῖος γιατρός θεωρῆται ὁποιος γιατρεύει αὐτόματα τὸν ὑψηλότερο πυρετό, τότε ὁ Χριστός εἶναι ὁ καταπληκτικώτερος Ἰατρός. Ἐπαυσε τὸν πυρετό. Κατέπαυσε τὸ πάθος τοῦ φανατισμοῦ τοῦ φαρισαίου Σαῦλου. Ὁ τυφλὸς φανατισμὸς ἔγινε ἱερός καὶ ἐνσυνείδητος ζῆλος.

• Ἄν σπουδαῖος πυροσβέστης θεωρῆται ὁποιος σβήνει τὴν ἰσχυρότερη φωτιά, τότε ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ θαυμαστὴ ἐπέμβασις. Ἐσβησε ὀλοσχερῶς τὴν καταστροφικὴ μανία τοῦ Σαῦλου. Ὁ καταστροφέας γίνεται στηλοβάτης τοῦ καλοῦ.

Τίς τρεῖς παραπάνω εἰκόνες χρησιμοποιοῖ ὁ θαυμαστής τοῦ ἀποστ. Παύλου, ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐπι μαινόμενον, ἐπι ἀγριαίνοντα, ἐπι ἐν ἀκμῇ τοῦ θυμοῦ ὄντα, ἐπι τῷ φόνῳ ζέοντα ἐπεσπασατο ὁ Χριστός. Ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τῆς μανίας αὐτόν ἐχειρώσατο, ἵνα δείξῃ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν. Ἰατρόν τότε θαυμάζομεν μάλιστα, ὅταν δυνηθῆ τὸν πυρετόν αἰρόμενον καὶ τὴν φλόγα τοῦ νοσήματος οὖσαν ἐν ἄκρῃ φαιδρότητι κατασβέσαι καὶ παντελῶς ἀφανίσαι, ὃ καὶ ἐπὶ τοῦ Παύλου γέγονεν. Ἐν ἀκμῇ γάρ αὐτόν ὄντα τῆς φλογός, ὥσπερ τις δρόσος ἄνωθεν κατενεχθεῖσα, ἢ φωνὴ τοῦ Κυρίου τοῦ νοσήματος ἀπήλλαξε παντελῶς» (Ε.Π.Ε. 26,424). Μετάφρασις: Ἐνῶ ἀκόμα μαινόταν, ἐνῶ ἀκόμα ἐξαγριωνόταν, ἐνῶ ἀκόμα εἶχε (ὁ Σαῦλος) πολὺ θυμό, ἐνῶ ἀκόμα ἔβραζε ἀπὸ φονικὲς διαθέσεις, ὁ Χριστός τὸν ἀπέσπασε. Τὸν αἰχμαλώτισε στὴν ἀκμῇ τῆς μανίας του, γιὰ νὰ φανερώσῃ τὴ δύναμί Του. Τὸ γιὰ τὸν τότε κυρίως τὸν θαυμάζουμε, ὅταν μπορέσῃ νὰ σβήσῃ καὶ νὰ ἐξαλείψῃ τελείως τὸν πυρετό, πού ἀνεβαίνει, καὶ τὴ φλόγα τῆς ἀρρώστιας, πού βρίσκεται στὴν

πιό μεγάλη ξηρασία. Αυτό έγινε και μέ τον Παῦλο. Ἐνῶ βρισκόταν στην ξηρασία τῆς φλόγας, ἡ φωνή τοῦ Κυρίου, πού σάν κάποια δροσιά ἔπεσε ἀπ' τόν οὐρανό, τόν ἀπάλλαξε τελείως ἀπ' τήν ἀρρώστια.

Ὁ Παῦλος εἶναι τό μεγαλύτερο θαῦμα. Θαῦμα, πού πῆρε τόν ὑβριστή καί βλάσφημο (Α' Τιμ. α' 13) καί τόν μεταμόρφωσε σέ ἀπόστολο καί κήρυκα τῆς οἰκουμένης.

Μιλώντας ὁ ἱερός Χρυσόστομος γιά τή θαυμαστή ἀλλαγὴ τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, λέει: «*Τῷ διωχθέντι προσέδραμεν, εἰς τοὺς φίλους αὐτόν εὐθέως καί τὰ πρωτεῖα ἔχοντας κατέλεξε, κήρυκα καί διδάσκαλον τῆς οἰκουμένης ἀπάσης ἀποφήνας αὐτόν, τόν βλάσφημον, τόν διώκτην, τόν ὑβριστήν, καθὼς καί αὐτός, ἀγαλλόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία, ταῦτα ἀνεκήρυττε, καί οὐκ ἠσχύνετο, ἀλλὰ καί ὡσπερ ἐν στήλῃ τοῖς γράμμασι τὰ πρότερον αὐτῷ τολμηθέντα καταθέμενος ἀπασιν ἐπεδείκνυ*» (Ε. Π.Ε. 12, 616). Μετά φρασις: Προσηλθε (ὁ Σαῦλος) στό διωχθέντα (Χριστό). Ἐκεῖνος τόν κατέταξε ἀμέσως μεταξύ τῶν φίλων Του κι ὅσων εἶχαν τὰ πρωτεῖα. Τόν κατέστησε κήρυκα καί διδάσκαλο ὀλοκλήρου τῆς οἰκουμένης αὐτόν, τό βλάσφημο, τό διώκτη, τόν ὑβριστή. Καί ὁ ἴδιος (ὁ Παῦλος), μέ ἀγαλλίασι γιά τή φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ, τὰ διεκήρυττε καί δέν ντρεπόταν. Ἀφοῦ ἀνέγραψε, σάν σέ ἀναμνηστική στήλη, στίς Ἐπιστολές του, ὅσα εἶχε προηγουμένως διαπράξει, τὰ ἐπεδείκνυε σέ ὄλους.

Ἐραστής τοῦ Χριστοῦ, οἰκοδόμος τῆς Ἐκκλησίας

Ἀπό ἐμπρηστής ἀνθρώπων έγινε ἐραστής τοῦ Θεανθρώπου. Κανείς ἄλλος δέν ἀγάπησε τόν Ἰησοῦ Χριστό τόσο, ὅσο ὁ Παῦλος. Κανείς δέν πέταξε τόσο μέ τὰ φτερά τῆς ἀγάπης, ὅσο ὁ Παῦλος.

• Ἡ μανία γιά καταστροφή μετεβλήθη σέ πόθο οἰκοδομῆς.

• Ἡ φωτιά τοῦ φανατισμοῦ έγινε φλόγα ἱεραποστολικοῦ ζήλου γιά τή διάσω-

σι τοῦ κόσμου. Γι' αὐτόν, πού έγινε «*ὑπόπτερος*», φτερωτός ἄγγελος ἀγάπης, σωστικό συνεργεῖο γιά ὄλους, λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Ὁ μακάριος Παῦλος, ὁ θερμός ἐραστής τοῦ Χριστοῦ, ὁ καθάπερ ὑπόπτερος τήν οἰκουμένην περιτρέχων ἄπασαν, ὁ ἐν σώματι τὰ τῶν ἀσωμάτων ἐπιδείκνυσθαι σπουδάζων, ἐβόα λέγων "Ἡ γάρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς"*» (Ε.Π.Ε. 3,448). Μετά φρασις: Ὁ μακάριος Παῦλος, ὁ ἐραστής τοῦ Χριστοῦ, αὐτός, πού περιέτρεχε, σάν φτερωτός, ὄλο τόν κόσμο, αὐτός, πού φρόντιζε νά δεικνύη στό σῶμα του τόν ἀγγελικό τρόπο ζωῆς, βροντοφώναζε τὰ ἐξῆς: Ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μᾶς συγκρατεῖ καί πλημμυρίζει τήν ὑπαρξί μας.

Οἰκολογική καταστροφή

Ὁ ἀπόστ. Παῦλος ἐντοπίζει μορφές οἰκολογικῆς καταστροφῆς. Δυό ἄκρα ἀκολουθεῖ ὁ ἀνθρώπος ὡς πρὸς τή φύσι.

• *Τό ἔνα*: Καταστρέφει τή φύσι μέ τήν ἁμαρτία. Καταλυτική ἡ ἁμαρτία. Προκάλεσε πληγές ὄχι μόνο στή συνείδησι τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καί στά σπλάχνα τῆς γῆς καί στίς ὁμορφιές τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ἀναστενάξει ὁ ἀνθρώπος ἀπ' τήν ἁμαρτία. Μαζί του συστενάξει κι ἡ ἄψυχη φύσις. «*Συστενάξει καί συνωδίνει ἡ κτίσις ἄχρι τοῦ νῦν*» (Ρωμ. η' 22).

Ἡ φύσις, πρὶν ἀπό τήν πτώσι δέν εἶχε τήν ἀγριότητα, πού ἀπέκτησε μετά. Ἡ ἁμαρτία ἔθεσε τή σφραγίδα της καί στήν ἄψυχη φύσι. Καί ἡ χειρότερη ἁμαρτία, πού φθοροποιεῖ συνέπειες πληρώνει κι ἡ φύσις κι ὁ ἀνθρώπος, εἶναι ἡ *πλεονεξία*: «*Οἱ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμόν καί παγίδα καί ἐπιθυμίας πολλάς ἀνοήτους καί βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καί ἀπώλειαν. Ρίζα γάρ πάντων τῶν κακῶν ἐστίν ἡ φιλαργυρία*» (Α' Τιμ. στ' 9-10).

• *Τό ἄλλο ἄκρο*: Ἡ θεοποίησις τῆς φύσεως. Θεοποιοῦν τήν κτῆσι, ἀγνοώντας τόν Κτίστη. Ἐχουμε σ' ὄλα τὰ ἐπί-

πεδα διαστροφή: «Καί ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρά τόν κτίσαντα» (Ρωμ. α' 25).

Μιλᾶνε γιά τή φύσι, σάν νά εἶναι ὄχι ἀπλῶς αὐθύπαρκτη, ἀλλά σάν νά εἶναι... θεός!

—*Τί ὁμορφα τά ἔκανε ἡ φύσις!*

—*Μᾶς προίκισε ἡ φύσις!*

• Ἡ φύσις εἶναι δημιουργημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλά δέν εἶναι θεός.

• Εἶναι ἔργο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὁ Θεός δέν κατοικεῖ μέσα σέ ὕλικά κτίσματα.

Εἶναι «ὁ Ποιητής» τῆς κτίσεως, πού ὑπέρκειται ὁμως τῆς κτίσεως. Τή διακήρυξι αὐτή ἔκανε ὁ ἀπόστολος Παῦλος κατά τήν ὁμιλία του στήν Ἀθήνα: «Ὁ Θεός ὁ ποιήσας τόν κόσμον καί πάντα τά ἐν αὐτῷ, οὐτος οὐρανοῦ καί γῆς Κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδέ ὑπό χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεχόμενος τινας, αὐτός διδούς πᾶσι καί ζωῆν καί πνοήν καί τά πάντα» (Πράξ. ιζ' 24-25).

Δέν θά φανταζόταν ὁ Παῦλος, μιλώντας στήν Ἀττική, ὅτι ὁ Ἀττικός οὐρανός θά καλυπτόταν κάποτε ἀπ' τό νέφος μέ τούς ἐπικίνδυνους ρύπους. Ποῦ νά φανταζόταν, ὅτι τό «ἰοστεφές ἄστνυ» θά καταντοῦσε νεφοσκεπές, κι ἀντί γιά καθαρό ἀέρα θά μᾶς πνίγη τό διοξειδίο τοῦ ἀνθρακα καί θά ζοῦμε μέ τήν ἀπειλή ραδιενεργοῦ μολύνσεως τῆς ἀτμοσφαίρας.

Ὅλα αὐτά ἀποτελοῦν συνέπειες τῆς περιφρονήσεως καί τῆς φθορᾶς τῆς φύσεως, ἀλλά καί τῆς θεοποιήσεως τῆς ὕλης καί τῆς ὕλιστικῆς σκοπιμότητος.

Τελικά βλέπει αἰσιόδοξα τό οἰκολογικό μέλλον ὁ Παῦλος. Ὅπως οἱ ἄνθρωποι θ' ἀναστηθοῦν καί θά φορέσουν καινούργια στολή, ἔτσι καί ἡ ὕλική κτίσις. Θ' ἀναστηθῆ, τρόπον τινά. Ἡ ὕλική κτίσις θ' ἀφθαρτοποιηθῆ: δηλαδή, θά εἶναι σάν τόν «οὐρανόν», ὅπου ὁ Παῦλος ζωντανός ἀνέβηκε, χωρίς ὁμως νά μπορέση, ὅταν κατέβηκε, νά μᾶς τόν περιγράψῃ (Β' Κορ. ιβ' 2-4).

Μολυσμένες ψυχές

Δέν ἀδιαφορεῖ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ γιά

τό περιβάλλον καί τήν οἰκολογική του καταστροφή. Περισσότερο ὁμως ἀπ' τό φυσικό περιβάλλον ὁ ἀπόστ. Παῦλος ἐνδιαφέρεται γιά τόν ἄνθρωπο, «ὑπέρ οὗ Χριστός ἀπέθανεν» (Ρωμ. ιδ' 15).

Ἄν ὁ πλανήτης μας καταστρεφόταν, ἄν οἱ θάλασσές του μολύνονταν, ἄν τά ποτάμια καί οἱ λίμνες γίνονταν ἐστίες ρυπάνσεως, ἄν τά δάση ὅλα καίγονταν, ἄν τά νερά στέρειναν παντοῦ, ἄν ἡ γῆ ἔβγαζε μόνο ἀγκάθια, ἄν θηρία ἀγρία καί φίδια ἐξαφάνιζαν κάθε ἡρεμο ζῶο, ἀλλά σ' αὐτό τόν πλανήτη δέν ὑπῆρχε ἄνθρωπος, ὁ Θεός δέν θά κατέβαινε στή γῆ! Κατέβηκε γιά τόν ἄνθρωπο, «ἵνα σώσῃ τόν ἄνθρωπον».

Ἄρα ἡ φθορά στό πλάσμα, πού λέγεται ἄνθρωπος, εἶναι ἡ χειρότερη οἰκολογική καταστροφή. Μέ τήν ἀμαρτία φθείρεται ἡ ὠραιότερη οἰκία, ὁ ἄνθρωπος. Ὁ ἱερώτερος ναός!

• Στό ναό αὐτό κατοικεῖ τό Πνεῦμα τό Ἅγιο. Ρωτάει ὁ Παῦλος: «Οὐκ οἴδατε, ὅτι τό σῶμα ὑμῶν ναός τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπό Θεοῦ, καί οὐκ ἐστε ἐαυτῶν;» (Α' Κορ. στ' 19).

• Διαμαρτύρονται οἱ οἰκολογικές ὀργανώσεις γιά τήν καταστροφή τῶν βιοτόπων, ὅπου ζοῦν σπάνια πουλιά κι ἄλλα ζῶα. Πάνω ὁμως ἀπ' αὐτά εἶναι ἡ ἀξία «ἄνθρωπος». Φθείρεται καί καταστρέφεται χωρίς ἀνάλογες διαμαρτυρίες.

• Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διαμαρτύρεται γιά τήν καταστροφή τοῦ βιοσυστήματος, πού λέγεται ἄνθρωπος. Διαμαρτύρεται γιά τή φθορά, πού ἐκούσια προκαλοῦν στό σῶμα τους οἱ ἄνθρωποι, διά τῆς ἀμαρτίας. Λέει ἐπιγραμματικά: «Εἴ τις τόν ναόν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός» (Α' Κορ. γ' 17).

Ὁ μολυσμός τῆς ἀμαρτίας προκαλεῖ τή διπλή καταστροφή. Γι' αὐτό προτρέπει ὁ μέγας θεολόγος καί οἰκολόγος, ὁ ἀπ. Παῦλος: «Καθαρίσωμεν ἑαυτούς ἀπό παντός μολυσμοῦ σαρκός καί πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ» (Β' Κορ. ζ' 1).

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Ὁ θαρραλέος πρεσβύτερος
† Ὁ πατήρ Δημήτριος Κλουῦτσος

Στίς 2 Μαΐου 2007 ἔκλεισε τά μάτια, σέ ἡλικία 82 ἐτῶν, ὁ ἐνάρετος καί θαρραλέος πρωτοπρεσβύτερος π. Δημήτριος Κλουῦτσος. Καταγόταν ἀπό τήν Καστανιά τῆς Καρδίτσας. Ἀπό ζῆλο ἱερό χειροτονήθηκε πρεσβύτερος. Ὑστερα ἀπό λίγα χρόνια διακονίας στό χωριό του, ὅπου ἔδωσε μάχες πνευματικές καί κοινωνικές, ἦρθε στήν Ἀθήνα.

Ἐπί σαράντα καί πλέον χρόνια διακόνησε στόν ἱερό Ναό Ἁγίου Εὐθυμίου Κυφέλης. Μέ τήν ἀγάπη του καί τή δραστηριότητά του κατέστη ὁ Ναός μαγνήτης. Τό ἄγνωστο μέχρι τό 1963 παρεκκλήσι τοῦ Ἁγίου Εὐθυμίου, κατέστη ἐνορία, μέ ὠραῖο Ναό, καί κέντρο πνευματικῆς ἀναψυχῆς χιλιάδων ψυχῶν.

Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλλε στόν Ἅγιο Εὐθύμιο, στίς 3 Μαΐου. Προέστη ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἀχελώου κ. Εὐθύμιος, πού μίλησε γιά τόν προφητικό ζῆλο τοῦ μεταστάντος πρεσβυτέρου. Στή συνέχεια μίλησε ὁ ἱεροκῆρυξ π. Δανιήλ Ἀεράκης. Εἶπε περίπου τά ἑξῆς:

Μέσα στήν Ἀναστάσιμη περίοδο ἐκοιμήθη ὁ ἀγαπητός σέ ὅλους, σεμνός καί σεβάσμιος λειτουργός πατήρ Δημήτριος Κλουῦτσος. Ὅλοι θά κοιμηθοῦμε, γιά νά ξυπνήσουμε ὅλοι στήν κοινή ἀνάστασι.

Μπροστάρης ὁ Χριστός. Πίσω Του ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ὁ Χριστός «ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Α΄ Κορ. ιε΄ 20).

Τό κήρυγμα καί τό ἔργο τῆς Ἀναστάσεως διακόνησε ὁ εὐλαβής καί συγχρόνως ζωντανός πατήρ Δημήτριος.

• Ἄν ἡ μετάνοια εἶναι ἡ σπουδαιότερη ἀνάστασις, τότε ὁ π. Δημήτριος ὑπῆρξε λειτουργός τῆς Ἀναστάσεως. Γιά σαράντα καί πλέον χρόνια γινόταν ὁ καμπανοκρούστης τοῦ οὐρανοῦ, ἀφοῦ γιά κάθε ἀμαρτωλό, πού μετανοεῖ, χτυπᾶνε χαρούμενα οἱ καμπάνες τῶν ἀγγέλων καί τῶν ἀρχαγγέλων (Λουκ. ιε΄ 7).

Στό πετραχήλι του μυριάδες ψυχές βρῆκαν τήν ἀνάπαισι καί τήν ἀνάστασι.

• Ἄν ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἕνας καινούργιος κόσμος, τότε ὁ πατήρ Δημήτριος ἦταν διάκονος τῆς Ἀναστάσεως. Ἦθελε νά εἶναι λειτουργός μιᾶς ἀνακαινισμένης ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

Ἐνθουσιασμένος ἀπ' τά μεγάλα συνθήματα τοῦ πατρός *Αὐγουστίνου Καν-*

τιώτη, ἀγωνιζόταν, μέ τό προσωπικό του ὕφος, ἐναντία στή φαυλότητα καί ὑπέρ τῆς ἐξυγιάνσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου.

• Ἄν ἡ Ἀνάστασις εἶναι μιᾶ νέα κοινωνία, τότε ὁ πατήρ Δημήτριος ἀναδείχτηκε σπουδαῖος θερμοουργός ἐργάτης τῆς Ἀναστάσεως. Νοσταλγός τῆς καινῆς κτίσεως, ἀγωνιζόταν γι' αὐτό πού τονίζει ὁ Παῦλος: «Ὡσπερ ἠγέρθη Χριστός ἐκ νεκρῶν, οὕτω καί ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (Ρωμ. στ' 5). Πάλευε γιά ἕνα νέο κόσμο, πῶ δίκαιο, πῶ ἀγνό, πῶ καθαρό. Ἀγωνιζόταν καί ἐπί πολλῶν «κοινωνικῶν» ζητημάτων.

• Ἄν θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως ὑπῆρξε ἡ ἐξοδος τῆς Ἐκκλησίας ἀπ' τίς κατακόμβες, τότε λειτουργός ἑνός παρόμοιου θαύματος κατέστη ὁ π. Δημήτριος. Βρῆκε, σάν ἦρθε ἐδῶ, ἕνα ἐκκλησάκι, θαμμένο μέσ' στίς πολυκατοικίες. Καί στόν ἴδιο τόπο ἀνύψωσε, μαζί μέ τούς συνεργάτες του, τόν ὠραῖο αὐτό Ναό.

• Ἄν ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ δόξα μετά τό Σταυρό, τότε ὁ μακαριστός συλλειτουργός π. Δημήτριος πορεύτηκε πρὸς τήν αἰώνια δόξα, λιτανεύοντας τό σταυρό του. Τόν τελευταῖο καιρό δοκιμάστηκε.

Πάτερ Δημήτριε! Ἐδῶ εἶναι ὁ ἀγῶνας. Ἐκεῖ εἶναι ἡ ἀνάπαισις!

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης
ὁ Χρυσόστομος
γιὰ τόν ἀπόστολο
Παῦλο

«Στόμα Χριστοῦ Παῦλος.
Στόμα Παύλου Χρυσόστομος».

Μεγάλος, κι ὅμως ἔχει ἀνάγκη καί τούς μικρούς!

«Τίνος ἐδεῖτο ὁ Παῦλος;
Ὅ τήν οἰκουμένην περιτρέχων,
ὁ τό σῶμα εἰκῆ περικείμενος,
ὁ τάς ἀνάγκας τῆς φύσεως καταπατήσας,
ὁ δαίμονας ἀπελαύνων,
ὁ νόσους διὰ τῶν ἱματίων διορθούμενος,
οὗ τήν φωνήν καί τήν σκιάν ἔτρεμεν
ὁ διάβολος,
ὅς ὡς ἄγγελος παρά τοῖς πιστοῖς ἐτιμᾶτο,
ὄν ἠδέσθησαν καί θηρία,
ὄν ἐδυσωπήθη τό πέλαγος,
καί νυχθήμερον ἀπολαβών οὐκ ἀπέπιξεν,
ὁ τοῦ παραδείσου πολίτης,
ὁ εἰς τρίτον ἀρπαγείς οὐρανόν,
ὁ τῶν ἀπορρήτων τῷ Θεῷ κοινωνήσας,
ὁ πλεόν τῶν Ἀποστόλων ἀπάντων κοπιήσας,
τό σκεῦος τῆς ἐκλογῆς,
ὁ νυμφαγωγός τῆς Ἐκκλησίας,
ὁ κήρυξ τῶν ἐθνῶν,
ὁ γῆν καί θάλατταν περιδραμών,
καί πανταχοῦ τρόπαια στήσας τῆς
ἰδίας ἀνδρείας,
ὁ λιμῶ καί δίψει διηνεκῶς παλαίων,
ὁ γυμνότητι καί κρυμῶ πικτεῦων,
ὁ τῷ κόσμῳ νεκρωμένος,
ὁ τῶν οὐρανῶν πολίτης,
ὁ μανικός ἐραστής τοῦ Χριστοῦ,
ὁ πυρός θερμότερος,
ὁ σιδήρου εὐτονώτερος,
ὁ ἀδάμαντος στερρότερος,....
οὐκ αἰσχύνεται λέγων περί γυναικός:
Προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καί αὐτοῦ ἑμοῦ»
(Ε.Π.Ε. 33,270)

Εἶχε ἀνάγκη ἀνθρώπων ὁ Παῦλος;
Ἐτρεχε ὅλο τόν κόσμον κηρύττοντας.
Ζοῦσε σάν νά μήν εἶχε σῶμα.
Εἶχε ξεπεράσει τίς φυσικές ἀνάγκες.
Κατατρόπωνε τούς δαίμονες.
Ἀκόμα καί τά ροῦχα του θεράπευαν.
Τή φωνή του καί τή σκιά του ἔτρεμε ὁ
διάβολος.
Οἱ πιστοί τόν τιμοῦσαν ὡς ἄγγελο.
Ἀκόμα καί τά θηρία τόν σεβάστηκαν.
Καί ἡ ἀγριεμένη θάλασσα τόν φοβήθηκε.
Μερόνυχτο ὅλο δέν μπόρεσε νά τόν πνίξει.
Ἦταν πολίτης τοῦ παραδείσου.
Ἀνέβηκε ζωντανός στόν τρίτο οὐρανόν.
Ἐζήσε τά ἀπόρρητα τοῦ Θεοῦ!
Δούλεψε πῶς ἀπό τούς Ἀποστόλους ὅλους.
Ἦταν τό σκεῦος τῆς ἐκλογῆς.
Ὁ νυμφαγωγός τῆς Ἐκκλησίας.
Ὁ κήρυκας τῶν ἐθνῶν.
Ἐτρεξε τή γῆ καί τή θάλασσα.
Παντοῦ ἔστησε τά τρόπαια τῆς δικῆς
του ἀνδρείας.
Πάλευε συνεχῶς μέ τήν πείνα καί τή δίψα.
Ἀγωνιζόταν μέ τή γύμνια καί τό κρύο.
Εἶχε νεκρώσει τό κοσμικό φρόνημα.
Ἦντας στή γῆ, ἦταν πολίτης τ' οὐρανοῦ.
Παράφορος ἐραστής τοῦ Χριστοῦ.
Πῶς θερμός ἀπ' τή φωτιά.
Πῶς δυνατός ἀπ' τό σίδηρο.
Πῶς σκληρός ἀπ' τό διαμάντι...
Κι ὅμως! Δέν ντρέπεται νά λέη (Ρωμ.
ιστ' 1) γιά μιὰ γυναίκα (τῆ Φοίβη), ὅτι «ἐ-
γινε προστάτρια πολλῶν καί τοῦ ἰδίου».

Ὁ πίνακας τοῦ Παύλου

«Θέα ἀνδριάντα χρυσοῦν! Ὁ Παῦλος!
Τί τῶν ποδῶν τούτου ὠραιότερον;
Πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ὡς ὑπόπτερος.
Θέλεις καί τό στῆθος ἰδεῖν;
Λαμπρότερον τῶν ποδῶν τῶν ὠραίων.
Ἐνδοθεν εἶχε τόν Χριστόν.
Αὐτήν βασιλικήν ἔφερεν εἰκόνα.
Διά τῆς γλώττης ἠφίει τὰς ἀκτῖνας.
Βούλει καί γαστέρα ἰδεῖν ὠραίαν;
Φησὶν: “Εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τόν ἀδελφόν
μου, οὐ μή φάγω κρέα εἰς τόν αἰῶνα”.
Βούλει καί χεῖρας (Παύλου) ἰδεῖν;
Καθ’ ἐκάστην δεσμούμεναι ἀλύσει.
Καί ἐπληξαν μέν οὐδένα ποτέ,
ἐπλήγησαν δέ μυριάκις.
Βούλει καί τὰ νῶτα ἰδεῖν;
Πεντάκις τεσσαράκοντα παρά μίαν ἔλαβεν.
Ἰδωμεν καί τό κάλλος ἀπό τῶν ἱματίων.
Καί δαίμονες ἠδέσθησαν,
διό καί αὐτοί ἐφευγον,
καί νοσήματα ἐδραπέτευσε.
Εἰ μοι τῆς οἰκουμένης ἔδωκέ τις
κρατῆσαι πάσης,
τόν ὄνυχά Παύλου μόνον πάσης ἄν τῆς
βασιλείας ἐκείνης ἰσχυρότερον εἶναι ἐνόμισα.
Πάσης τρυφῆς τήν πενίαν.
Πάσης δόξης τήν ἀδοξίαν.
Παντός πλούτου τήν γύμνωσιν.
Πάσης ἀδείας τόν κολαφισμόν τῆς ἱερᾶς
ἐκείνης κεφαλῆς.
Παντός διαδήματος τούς λίθους οὓς ἐδέξατο»
(Ε.Π.Ε. 18,366-372)

Θαύμασε τόν ἀνδριάντα. Εἶναι ὁ Παῦλος.
Τί πιό ὁμορφο ἀπ’ τὰ πόδια του;
Ἐτρεχε παντοῦ σάν νά εἶχε φτερά.
Θές νά δῆς καί τό στῆθος, τήν καρδιά;
Λαμπρότερη ἀπ’ τούς ὠραίους πόδας του.
Μέσα του εἶχε τό Χριστό.
Ζωγραφισμένη μέσα του ἡ εἰκόνα Του.
Μέ τή γλώσσα του ἐξέπεμπε ἀκτῖνες.
Θές νά δῆς καί πῶς νικοῦσε τή γαστέρα;
Λέει: “Ἄν τό φαγητό μου σκανδαλίζει,
ποτέ μου δέν θά φάω κρέας.
Θές νά δῆς καί τὰ χέρια του;
Κάθε μέρα ἦταν δεμένα μέ ἀλυσιδες.
Κανέναν τὰ χέρια του δέν χτύπησαν.
Χτυπήθηκαν ὁμως μυριάδες φορές.
Θές νά δῆς καί τή ράχη του;
Πῆρε πέντε φορές 39 μαστιγώματα.
Ἄς δοῦμε καί τήν ὁμορφιά ἀπ’ τὰ ροῦχα.
Ἄκόμα κι οἱ δαίμονες τὰ σεβάστηκαν.
Μέ τή θέα τους τρέπονταν σέ φυγή.
Καί ἀρρώστιες γιάτρευαν τὰ ροῦχα του.
Ἄν κάποιος μοῦ ἔδινε τήν ἐξουσία
ὅλης τῆς οἰκουμένης,
ἐγώ θά προτιμοῦσα τό νυχάκι τοῦ Παύλου!
Πιό δυνατό ἀπ’ τήν ἐξουσία ὅλου τοῦ κόσμου.
Προτιμῶ τή φτώχεια του ἀπό κάθε τρυφή.
Προτιμῶ τήν ἀδοξία του ἀπό κάθε δόξα.
Προτιμῶ τή στέρησί του ἀπό κάθε πλοῦτο.
Ἄπό κάθε ἄνεσι προτιμῶ τό ράπισμα
τοῦ προσώπου τοῦ Παύλου.
Προτιμῶ πάνω ἀπό κάθε βασιλικό στέμμα,
τίς πέτρες πού λιθοβολοῦσαν τόν Παῦλο.

Ὅλος φωτιά!

«Παῦλος μόνος ἐν βαρβάροις, ἐν Ἑλλησι,
πανταχοῦ τῆς γῆς,
πανταχοῦ τῆς θαλάττης φαινόμενος,
ἀχείρωτος ἔμενε.
Ὡσπερ σπινθήρ εἰς καλάμην καί χόρτον
ἐπίπτων, πρὸς τήν ἐαυτοῦ φύσιν
μετατίθησι τὰ καιόμενα,
οὕτω καί ὁ Παῦλος.
Πάντα μεθίστα πρὸς τήν ἀλήθειαν»
(Ε.Π.Ε. 20,20)

Μέσα σέ βαρβάρους καί σέ εἰδωλολάτρες,
ἀγωνιζόταν παντοῦ ὁ Παῦλος,
σ’ ὅλη τή γῆ καί σ’ ὅλη τή θάλασσα.
Κι ὁμως ἔμενε ἀκατάβλητος.
Ἐνας σπινθήρας πέφτει
σέ καλάμη καί χορτάρι.
Ὅλα τὰ μεταβάλλει σέ φωτιά.
Ἐτσι κι ὁ Παῦλος.
Ὅλα τὰ ὠδηγοῦσε στήν ἀλήθεια
(μεταδίδοντας παντοῦ τή δική του φωτιά).

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ἐνδύουν τόν Ἀρχιερέα!

Ολόκληρη ιεροτελεστία εἶναι τό ντύσιμο τοῦ ἀρχιερέα, δηλαδή, τοῦ ἐπισκόπου, προκειμένου νά προστῆ τῆς θείας Λειτουργίας. Ὑπάρχουν βέβαια καί **ταπεινοί ἐπίσκοποι**, πού δέν θέλουν παρατρεχάμενος, γιά νά τοὺς ντύσουν. Δέν στέκουν ἀκίνητοι στή σολέα ἢ μπροστά στήν ἁγία τράπεζα, μέ τά χέρια τεντωμένα, περιμένοντας διάκους καί παπάδες γιά νά τοὺς φορέσουν τά πολυτελῆ καί χρυσοκέντητα ἄμφια! Οἱ ταπεινοί ἐπίσκοποι μόνοι τους περιβάλλονται **σεμνά καί ἀπλά ἄμφια**. Προσεύχονται μέ δέος. Τρέμουν μέ τή σκέψι, ὅτι θ' ἀγγίξουν τήν ἁγία τράπεζα, ὅτι ἀνάξιοι ὄντες δέχτηκαν τήν «τῆς ἱερωσύνης χάριν».

Ἡ θεραπεία τοῦ ὀλέθριου γιά τό ἐκκλησιαστικό ἦθος καί τή λειτουργική παράδοσι πάθους, πού λέγεται **ἐμφανισιακή μεγαλοπρέπεια** καί προκλητική **πολυτέλεια**, εἶναι νά προβληθοῦν τά ἄμφια τῶν ἁγίων ἱερέων, πού ἦσαν «*ἱερέων ποδῆρη κατακοσμούμενοι καί αἱμάτων τοῖς ρεῖθροις ἐπισταζόμενοι*» (ἀπολυτίκιό ἁγίου Ἐλευθερίου). Ἄν δοῦμε τήν **ἀμφίεσι** τῶν ἁγίων μαρτύρων ἀρχιερέων, τότε θά κλάψουμε γιά τή **μεταμφίεσι** πολλῶν σημερινῶν ἀρχιερέων (καί ἱερέων).

Θά περιγράψουμε τό ντύσιμο δυό ἀρχιερέων, πού τό κῦρος καί τή θυσία τους κανένας δέν μπορεῖ ν' ἀμφισβητήσῃ. Καί τοὺς δυό ἀρχιερατικά χέρια τοὺς ἐντυσαν.

- Ὁ **ἱερός Χρυσόστομος** ντύνει τό μεγάλο ἱεροουργό τοῦ Εὐαγγελίου, τόν Χριστομίμητο οἰκονόμο «τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ», τόν **ἁπ. Παῦλο**. Φυσικά δέν ἦταν σύγχρονος τοῦ Παύλου, γιά νάναί διάκονός του καί συνεργός του. Εἶναι ὅμως ὁ αὐθεντικός ἐρμηνευτής τῆς ζωῆς, τοῦ λόγου καί τῆς λειτουργίας τοῦ Παύλου.

Παρουσιάζει τό μοναδικό Ἐπίσκοπο καί κορυφαῖο Ἀπόστολο, νά μιλάῃ ὁ ἴδιος ἐμμέσως, πλήν σαφῶς, γιά τήν ἱερωσύνη καί τά ἄμφιά του: «*Τῆς ἱερουργίας μου τά σύμβολα καί τῆς χειροτονίας μου ἔχω δεῖξαι πολλά τά τεκμήρια. Οὐ ποδῆρη καί κώδωνας, καθάπερ οἱ παλαιοί, οὐδέ μίτραν καί κίδαριν, ἀλλά πολλῶ φρικωδέστερα τούτων σημεῖα καί θαύματα. "Οὐ γάρ τολμήσω τι λαλῆσαι ἢ οὐ κατειργάσατο Χριστός δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοήν ἔθνῶν"*» (Ε.Π.Ε. 17,648).

Με τὰ φρασις: Μπορῶ νά δεῖξω τά σύμβολα τῆς ἱερουργίας μου καί πολλές ἀποδείξεις τῆς χειροτονίας μου. Δέν φοράω ποδῆρη χιτῶνα μέ κουδούνια, ὅπως οἱ παλαιοί ἀρχιερεῖς. Δέν ἔχω στό κεφάλι κάποια μίτρα ἢ κάποιο στέμμα. Ἄλλ' ἔχω πῶς ἐκκλησιαστικές ἐνδείξεις τῆς ὅλης λειτουργίας μου. Εἶναι τά σημεῖα καί τά θαύματα. Κι αὐτά δέν εἶναι δικά μου. Εἶναι τοῦ Χριστοῦ. Γιατί δέν θά τολμήσω νά πῶ, πῶς ὑπάρχει κάτι, πού νά μή τό ἔκανε ὁ Χριστός, χρησιμοποιώντας ἐμένα σάν ὄργανό Του, γιά νά φέρῃ σέ πίστι καί σωτηρία τά ἔθνη (Ρωμ. ιε' 18).

- Ὁ ἱερός Χρυσόστομος θαυμάζει τήν **ἀπλότητα** καί τήν ἀγιότητα τοῦ Παύλου, πού τόν ἔχει ὡς πρότυπο δικό του, ἀλλά καί κάθε ἐπισκόπου καί πρεσβυτέρου. Ὁ λειτουργός τῆς Ἐκκλησίας δέν φαντάζει μέ τά χρυσοστόλιστα ἄμφια, μέ τοὺς ἐπιστήθιους σταυρούς καί τά ἐγκόλπια, μέ τά αὐτοκρατορικά στέμματα στό κεφάλι, μέ σκήπτρο ἐξουσίας στό χέρι.

Αὐτά ὅλα εἶναι γιά τόν **κόμπο**, ὄχι γιά τόν **κόσμο**. Εἶναι γιά τήν **ἀλαζονεία**, ὄχι γιά τήν **ἀγάπη**.

- Ὁ συνεσταλμένος λειτουργός, πού ἀποβλέπει στή **διακονία**, κι ὄχι στήν ἐπιβλη-

τική **ἐξουσία**, είναι ντυμένος τά ἄμφια τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς ἀπλότητος, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς ἀγνότητος καί τῆς ἀγιότητος. «Ὁ ἐλεήμων λειτουργός οὐ ποδήρη ἐνδέδυται, οὐδέ κώδωνας περιφέρει, οὐδέ στέφανον ἀναδεῖται, ἀλλά ἀναβέβληται τῆς φιλανθρωπίας τὴν στολήν, τῆς ἱερᾶς ἐσθήτος οὕσαν ἀγιωτέραν» (Ε.Π.Ε. 19,526).

Με τ ἄ φ ρ α σ ι ς : Ὁ ἐλεήμονας κληρικός δέν φοράει ἐντυπωσιακά ἄμφια, οὔτε εἶναι φορτωμένος μέ στολίδια, οὔτε στό κεφάλι ἔχει στεφάνι. Φοράει τή στολή τῆς φιλανθρωπίας, πούναι ἡ πιό ἀγνή ἱερατική στολή.

● Αὐτά δέν σημαίνουν, ὅτι δέν διακρίνονταν οἱ λειτουργοί τῆς Ἐκκλησίας καί ἀπό ἐξωτερικά ἄμφια. Ἄλλ' ὅπως σ' ἄλλα σημεῖα τονίζει ὁ ἱερός Πατήρ, τά λειτουργικά ἄμφια ἦταν κυρίως **λευκά καί ἀπλά**. Ἄλλωστε πῶς θάναί ντυμένος τήν **ἐλεημοσύνη**, τή θυγατέρα τοῦ Θεοῦ, ἕνας λειτουργός, ὅταν εἶναι ντυμένος τή θυγατέρα τοῦ διαβόλου, πού εἶναι ἡ **ἐπιδεικτική πολυτέλεια**; Λέει σχετικά ὁ ἅγιος Ἰωάννης, ὁ πατέρας τῆς λειτουργίας μας καί τοῦ λειτουργικοῦ μας ἤθους: «Ὅταν μή πρός ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ποιῆ, κἄν ἡ οἰκουμένη εἶδεν, οὐδεῖς εἶδεν, ἐπειδή σὺ οὕτως ἐποίησας» (Ε.Π.Ε. 19,526).

Με τ ἄ φ ρ α σ ι ς : Ὅταν κάτι δέν τό κάνης γιά ἐπίδειξι, κι ἂν ὅλη ἡ οἰκουμένη σέ βλέπη, εἶναι σάν νά μή σέ βλέπη κανένας, ἀφοῦ ἐσύ δέν τό κανες γιά νά σέ δουν!

● Ὑπάρχει κι ὁ **Ἀρχιερέας** ἐκεῖνος, πού ἀφέθηκε στά χέρια πολλῶν ἄλλων ἀρχιερέων, γιά νά τόν ντύσουν, προκειμένου νά τελέση τή σπουδαία λειτουργία Του.

Οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων φρόντισαν νά παραδοθῆ ὁ **Χριστός** στήν κοσμική ἐξουσία γιά νά σταυρωθῆ. «Οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί» (Ἰωάν. ιη' 36), Τοῦ λέει ὁ Πιλάτος. Ὁ Χριστός ἐκούσια πορευόταν πρός τό Σταυρό, γιά νά τελέση τή λειτουργία τῆς σωτηρίας μας καί ν' ἀναδειχθῆ ὁ **μοναδικός Ἀρχιερεύς** «εἰς τοὺς αἰῶνας». Ἀλλά προκειμένου γιά τή μετοχή τῶν κακῶν ἀρχιερέων, σημασία ἔχει ἡ **ψηφός** τους. Ἡ σύνοδος τους δέν ψήφισε τόν Ἅγιο. Ψήφισε τόν ἄγριο! «Οἱ ἀρχιερεῖς ἐπεισαν τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσωσι τόν Βαρραβᾶν» (Ματθ. κζ' 20).

● Οἱ ἀρχιερεῖς καί οἱ συλλειτουργοί τους στό ἀνοσιούργημα τῆς Χριστοκτονίας ἔντυσαν τό Χριστό μέ τά εἰδικά γιά τή λειτουργία Του ἄμφια.

□ Ὁ ἀρχιερέας περιβάλλεται **«σάκκο»**. Τόν Ἰησοῦ τόν ἐτοίμασαν, βάζοντάς Του περιπαικτικά τήν **κόκκινη γλαμύδα**. «Καί ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν» (Ἰωάν. ιθ' 2). Ποιόν; Ἐκεῖνον, πού ὡς Θεός εἶναι «ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον» (Ψαλμ. 103,2). Ψεύτικη πορφύρα ντύνεται, γιά νά ἐμπαιχθῆ ὁ αἰώνιος λειτουργός τῆς Ἀγάπης καί Λυτρωτῆς τῶν ἀνθρώπων.

□ Ὁ ἀρχιερέας φοράει **«ὠμόφορο»**. Κεντητό, μέ παραστάσεις. Στοιχίζει πανάκριβα! Στούς **ὠμούς** τοῦ Χριστοῦ ἔθεσαν τό βαρῦ Σταυρό. Τό **ὠμόφορο τοῦ Χριστοῦ** εἶναι ὁ βαρῦφορτωμένος μέ τίς ἁμαρτίες ὅλου τοῦ κόσμου Σταυρός. «Καί βαστάζων τόν σταυρόν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τόν λεγόμενον κρανίου τόπον» (Ἰωάν. ιθ' 17).

Ὁμόφορο! Φέρνει στόν ὠμο! «Ἐπ' ὠμου!» τό ὄπλο τοῦ Σταυροῦ, γιά νά δοθῆ ἡ νικηφόρος μάχη κατὰ τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ θανάτου. «Ἐπ' ὠμου!». «Ὁ αἴρων τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. «Τά παιδιά αὐτῶν ἐπ' ὠμων ἀρθήσονται», λέει ὁ προφήτης (Ἠσ. 66,10). Σηκώνει τά **παιδιά** Του στούς ὠμούς Του. Τραυματισμένα! Γιά νά τά γιαιτρέψῃ.

● Στό ἐπόμενο θά συνεχίσουμε γιά τά ἄμφια τοῦ Ἀρχιερέως Χριστοῦ! Πάντως δέν συμβολίζονται μέ ὅσα βαρῦτιμα φορᾶνε σήμερα λειτουργοί τῆς Καινῆς Διαθήκης! Πῶς, δηλαδή, νά δεχτῆ ἕνας λογικός ἄνθρωπος, ὅτι ἡ **αὐτοκρατορική μίτρα**, πού στολίζει τό κεφάλι κι ἐνός ἀκόμα βοηθοῦ ἐπισκόπου, συμβολίζει τό **ἀγκάθινο στεφάνι**;

Γνωριμία μέ τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Σημαντικά τά λεγόμενα

Α' Κορ. 1δ' 7-12

Συγκεκριμένος ήχος (στ. 7-8)

Μέ ὄλη τή δύναμί του ὁ ἀπόστολος Παῦλος θά κηρύττη τή λογική λατρεία. Ἐθάρτυρα καθε τρόπο προσευκῆς ἡ λατρευτικῆς ζωῆς, πού προσφέρει ἀκατάληπτο λόγο.

Δέν ὑπάρχει γιά τόν Παῦλο μαγικός τρόπος σωτηρίας, ὥστε νά διαβάσῃ ἄλλος καί νά σώζεσαι ἐσύ, ἔστω κι ἂν δέν κατανοῆς τίποτε. Οὔτε ὑπάρχει ἀσήμαντος λόγος. Ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τή σημαντική του. Εἶναι ὁ συγκεκριμένος ήχος, ὁ συγκεκριμένος λόγος, τό συγκεκριμένο σάλπισμα, ἡ συγκεκριμένη προτροπή, ὁ συγκεκριμένος ἔλεγχος, ἡ συγκεκριμένη πνευματική διέγερσις.

Καί ὅπως πάντοτε στά ἐπιχειρήματά του ἐπιστρατεύει καί εἰκόνες ἀπ' τή φύσι καί τήν καθημερινή πραγματικότητα, ἔτσι καί τώρα. Ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος, ὁ ὑψιπέτης τῆς θεολογίας, στό θέμα αὐτό τῆς λατρευτικῆς συνάξεως, χρησιμοποιοῖ ὡς παραδείγματα τά μουσικά ὄργανα. Δέν ἀρκεῖται στήν ἐμπειρία τῆς νοερᾶς προσευκῆς, πού ἀσφαλῶς ὁ ἴδιος θά ζούσε, οὔτε ἀρκεῖται στίς «ἀποκαλύψεις», πού εἰδικά ὁ Θεός τοῦ εἶχε χαρίσει (Β' Κορ. 1β' 1).

Ἡ ἀγάπη, ἡ ἱεραποστολική ἀγάπη, τόν προσγειώνει, ἀφοῦ προσγείωσε τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, πού σαρκώθηκε. Ὁ λόγος τοῦ Παύλου, μιμούμενος τό λόγο τοῦ Κυρίου, εἶναι σαρκωμένος, ὁρατός καί νοητός. Τίποτε τό ἀκατανόητο καί τό ἄσκοπο δέν θέλει στή λατρευτική σύναξι.

Ὁ αὐλός (φλογέρα), ἡ κιθάρα, ἡ σάλπιγγα εἶναι τρία ἀπ' τά μουσικά ὄργανα, πού ἐπιστρατεύει σάν σύμβολα τοῦ νοητοῦ, ἁρμονικοῦ καί διεγερτικοῦ λόγου τῆς Ἐκκλησίας: «Ὅμως τά ἄψυχα φωνήν διδόντα, εἶτε αὐλός

εἶτε κιθάρα, ἐάν διαστολήν τοῖς φθόγγοις μή διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τό αὐλούμενον ἢ τό κιθαριζόμενον; Καί γάρ ἐάν ἄδῃ φωνήν σάλπιγγος δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; Οὕτω καί ὑμεῖς διά τῆς γλώσσης ἐάν μή εὐσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τό λαλούμενον; Ἔσεσθε γάρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες» (στ. 7-9).

Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Καί αὐτά τά ἄψυχα μουσικά ὄργανα, ὅταν παράγουν ἦχο, ὅπως ἡ φλογέρα καί ἡ κιθάρα, ἂν δέν κάνουν διάκρισι στούς μουσικούς τοὺς ἦχους, πῶς θά καταλάβῃ κανεῖς ποιὰ μελωδία παίζεται μέ τή φλογέρα ἢ τήν κιθάρα; Ἐπίσης, ἂν ἡ σάλπιγγα βγάλῃ ἦχο χωρίς νόημα, ποιός θά ἐτοιμασθῇ γιά μάχη; Ἔτσι καί σεις, ἂν μέ τή γλῶσσα σας δέν πῆτε κατανοητά λόγια, πῶς θά καταλάβουν οἱ ἄλλοι τί λέτε; Θά μιλάτε βεβαίως στόν ἀέρα, δηλαδή, ἄσκοπα».

• Μελωδία εἶναι καί ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας. Εὐχαριστεῖ καί οἰκοδομεῖ. Ψυχαγωγεῖ, μέ τήν ἀρχική σημασία τῆς λέξεως. Ὅπως χρειάζεται τή τέχνη, γιά νά παίξῃ κανεῖς φλογέρα καί νά προσελκύσῃ ἀκροατές, ὅπως χρειάζεται τέχνη, γιά νά παίξῃ κανεῖς κιθάρα καί νά συγκινήσῃ τίς εὐαίσθητες χορδές τῆς ψυχῆς, ἔτσι χρειάζεται τέχνη κι αὐτός, πού χειρίζεται τή φλογέρα τοῦ λόγου ἢ τήν κιθάρα τῆς λειτουργικῆς προσφορᾶς.

Ἄν πάρῃ ὁ ἄσχετος τήν κιθάρα στά χέρια καί παίξῃ χωρίς νά ξέρῃ νά πλήττῃ τίς χορδές, θά προκαλῇ τόν ἐκνευρισμό καί τήν ἀποδοκιμασία τῶν ἀκουόντων. Τό ἴδιο ἂν πάσῃ στά χέρια τοῦ ἄμουσος τή φλογέρα καί ἐπιχειρήσῃ νά παίξῃ!

Τό πρόβλημα μέ τόν ἐκκλησιαστικό λόγο καί μέ τήν ἐκκλησιαστική μουσική εἶναι, ἂν οἱ χειριστές τοὺς εἶναι τεχνίτες. Ὅχι τεχνίτες τῆς μουσικῆς ἢ τῆς ναοδομίας, ἀλλά τεχνίτες τῆς

πνευματικῆς λατρείας. Νά μπορούν μέ τόν τρόπο τοῦ ψαλσίματος ἢ τῆς ἀπαγγελίας τους νά ἀνεβάζουν τίς ψυχές στόν οὐρανό.

● Τά ἄψυχα ὄργανα δέν παίζουν τυχαῖα. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «*Κἄν μή κατά τέχνην κρούσης καί ἐμπνεύσης τῷ αὐτῷ, οὐδέν ἐποίησας, οὐδένα ἐψυχαγώγησας τῶν ἀκουόντων*» (Ε.Π.Ε. 18α,458). Μετάφρασις: Καί ἄν δέν παίξης μέ τέχνη τή φλογέρα, δέν κάνεις τίποτε, δέν ψυχαγωγεῖς αὐτούς πού ἀκοῦνε.

● Πολύ περισσότερο στά ἔμψυχα, στά πνευματικά χαρίσματα, ἐπικρατεῖ τό σαφές καί κατανοητό. Οἱ πιστοί συμμετέχουν στά λεγόμενα. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «*Πολλῷ μᾶλλον ἐν τοῖς ἐμψύχοις καί λογικοῖς ἀνθρώποις καί ἐν τοῖς πνευματικοῖς χαρίσμασι τό εὖσημον διώκειν δεῖ*» (Ε.Π.Ε. 18α,458). Μετάφρασις: Πολύ περισσότερο πρέπει νά ἐπιδιώκουμε τό «εὖσημον», τή σαφήνεια, στούς ἐμψύχους καί λογικούς ἀνθρώπους καί στά πνευματικά χαρίσματα.

Στήν ἐκκλησία δέν πηγαίνουν οἱ πιστοί, γιά νά κοιμηθοῦν. Ἄν ὑπάρχη ἕνας χῶρος, πού πρέπει νά δονῆται ἀπό ζωντάνια, εἶναι ὁ χῶρος τοῦ ναοῦ. Κι ἄν ὑπάρχη ἕνας χρόνος, πού δέν περνάει ψυχρά, εἶναι ὁ λειτουργικός χρόνος.

Κοπανᾶμε ἀέρα; (στ. 9)

Ἐὸ ἀπόστολος Παῦλος παραβάλλει τά λεγόμενα μέ σαλπίσματα. Παραγγέλματα δίδει ὁ λειτουργός. Σαλπίσματα γιά ἀφύπνισι καί ἐξοπλισμό πρὸς μάχη. «*Καί γάρ ἐάν ἀδῆλον φωνήν σάλπιγξ δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; Οὕτω καί ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐάν μή εὖσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τό λαλούμενον;* Ἔσεσθε γάρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες» (στ. 7-9).

● Ὁ σαλπικτής παλαιότερα ἔπαιζε τέτοια σαλπίσματα, πού ὄχι ἀπλῶς προετοίμαζε τό στρατό, ἀλλά καί ἐνθουσίαζε τούς πολεμιστές. Κάτω ἀπό τά συγκεκριμένα ἐμβλήματα, ἀπό τούς ἥχους συγκεκριμένων σαλπισμάτων, ἐφωρμούσαν καί κατατρόπωναν τόν ἀντίπαλο. Σημαντικό ρόλο στήν ψυχική προετοιμασία, στό θάρρος καί στή σωματική ὀρμή παίζει πάντοτε ὁ λόγος καί τό τραγούδι, ἢ ἐνθουσιαστική προτροπή τοῦ ἡγέτου καί ἢ ζωντανή μουσική.

● Καί στήν ἐκκλησία συνάγονται οἱ πιστοί, γιά νά ἐξοπλισθοῦν γιά τόν ἀόρατο πόλεμο, πού συνεχῶς διεξάγουν. Στήν ἐκκλησία διεγείρεται ἡ προσοχή τους, ἀνυψώνεται ἡ προσευχή τους, θερμαίνεται ἡ καρδιά τους, φωτίζεται ὁ νοῦς τους, ἐξαυλώνεται τό σῶμα τους, ζοῦν τήν ἐγρηγόρησι, ἀποκτοῦν δύναμι μεγάλη. Ὅλα αὐτά:

ὅταν ὑπάρχη «εὖσημος λόγος»,

ὅταν κατανοοῦν «τό λαλούμενον»,

ὅταν ὁ λειτουργός εἶναι καλός σαλπικτής.

Πόσες φορές βγαίνει στήν ὠραία πύλη καί λέει: «*Πρόσχωμεν*!» Αὐτό τό «*Πρόσχωμεν*» εἶναι παράγγελμα. Σέ ἔντασι καλεῖται ἡ προσοχή. Σέ σύναξι ὄλες οἱ αἰσθήσεις. Οἱ πιστοί εἰκονίζουν «τά χερουβεῖμ» καί μέ δέος ἐτοιμάζονται νά ὑποδεχθοῦν «τόν Βασιλέα τῶν ὅλων».

Ἄλλά πῶς;

● Πῶς θά προσέξουν τό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, ὅταν ὄχι πλέον ἡ γλωσσολαλία, ἀλλ' ἡ μουσικολογία τοῦ ψάλτη, μετατρέπη τό θεόπνευστο ἀνάγνωσμα σέ μουσική ἐπίδειξι;

● Πῶς θά προσέξουν τήν Εὐαγγελική περικοπή, ὅταν ὄχι ἡ γλωσσολαλία πλέον, ἀλλ' ἡ καλλιφωνία τοῦ λειτουργοῦ μετατρέπη τό λόγο τοῦ Κυρίου σέ προσωπική μουσική εὐκαιρία;

● Πῶς θά προσέξουν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι χριστιανοί τή θεία Λειτουργία, ὅταν δέν λέγονται εὐκρινῶς οἱ εὐχές ἢ ὅταν ἀποσιπᾶται ἡ προσοχή ἀπό δευτερεύοντα καί ἀνούσια (γιατί ὄχι καί ἀνόσια;) πράγματα; Λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «*Οὔτε τέχνη φανεῖται μή ὑποκειμένης ὕλης, οὔτε ὕλη μορφοῦται μή ἐπιτεθειμένου τοῦ εἶδους. Τίθει τοίνυν τήν φωνήν ὡς ὑποκείμενον, τήν δέ σαφήνεια ὡς εἶδος, οὐ μή παρόντος οὐδέν ὄφελος τοῦ ὑποκειμένου*» (Ε.Π.Ε. 18α,460). Μετάφρασις: Οὔτε τέχνη ὑπάρχει χωρίς ὕλη, οὔτε ἡ ὕλη μορφοποιεῖται ἄν δέν μῆ πάνω της ἡ μορφή μέ τήν τέχνη. Ἄς ἐκλάβης, λοιπόν, τή μέν φωνή σάν ὕλη, τή δέ σαφήνεια ὡς τέχνη, πού μορφοποιεῖ, καί πού χωρίς αὐτή δέν ὑπάρχει κανένα ὄφελος ἀπό τή φωνή σου.

Φωνή βάρβαρος (στ. 10-12)

Οὔτε ἡ μουσική τῆς Ἐκκλησίας φταίει γιά τή μὴ προσοχή καί τή μὴ προσευχή καί τή μὴ

συμμετοχή όλων στην κοινή λατρεία. Ούτε η γλώσσα αυτή καθ' εαυτήν φταίει. Οί δυσκολίες στην κατανόηση των λεγομένων πάντοτε υπήρχαν και θά υπάρχουν, μέ διάφορες παραλλαγές.

Ἐκείνο, πού κυρίως φταίει εἶναι ἡ μανία τῆς... γλωσσολαλίας! Τό ἐπιδεικτικó καί μαγικό ἐπιζητοῦσαν τότε. Καί τώρα. Τό ἐπιδεικτικό τείνει νά ἐξαφανίσῃ τό πνευματικό. Τό εὐκόλο καί μαγικό τείνει νά ἐξοντώσῃ τό οὐσιαστικό καί ἐπίπνο.

• Ὅλα ἔχουν ἔννοια καί νοήματα. Μόνο ἡ λατρευτική σύναξις δέν πρέπει νά ἔχῃ ἔννοια καί νόημα;

• Παντοῦ παρακολουθοῦν μέ ζωρότητα καί ἐνδιαφέρον. Καί μόνο στήν ἐκκλησία οἱ πιστοί πρέπει νά παρακολουθοῦν τά... ρολόγια τους γιά τό πότε θά τελειώσῃ ἡ ἀκολουθία, ἀφοῦ δέν τήν καταλαβαίνουν;

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, γιά νά καταπολεμήσῃ τήν ἐγωιστική τάσι τῆς ἀκατάληπτης γλωσσολαλίας, τῆς καταφυγῆς, δηλαδή, σέ κάποιες γλωσσες ἄγνωστες στό γλωσσολόγιο τοῦ κόσμου, χρησιμοποιεῖ τό τόσο ἀπλό ἐπιχείρημα:

• Ὑπάρχουν τόσες γλωσσες στόν κόσμο. Καί ὅλες ἔχουν τό νόμά τους, ἀλλά καί τούς ἀνθρώπους, πού τίς μιλάνε.

Γιατί μόνο στή λατρεία πρέπει νά χρησιμοποιῆται μία γλώσσα, πού κανεῖς δέν τήν μιλάει καί ἐπομένως δέν εἶναι κατανοητή; «Τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἐστίν ἐν κόσμῳ, καί οὐδέν αὐτῶν ἄφωνον· ἐάν οὖν μή εἰδῶ τήν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καί ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί βάρβαρος. Οὕτω καί ὑμεῖς. Ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τήν οἰκοδομήν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε» (στ. 10-12).

Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «*Τόσα π.κ. εἶδη γλωσσῶν ὑπάρχουν στόν κόσμο καί κανένα ἀπό αὐτά δέν εἶναι χωρίς ἔννοια. Δηλαδή, ὅλες οἱ γλωσσες ἐκφράζουν νοήματα. Ἄλλ' ἂν δέν γνωρίζω τί σημασία τῆς γλώσσας, δέν θά καταλαβαίνω τόν ὁμιλητή, καί ὁ ὁμιλητής δέν θά καταλαβαίνῃ ἐμένα. Ἔτσι καί σεῖς. Ὅταν γλωσσολαλήτε, δέν θά καταλαβαίνετε ὁ ἕνας τόν ἄλλον. Ἀφοῦ, λοιπόν, εἴστε ζηλωτές χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νά ζητᾶτε νά παίρνετε περισσότερο τά*

χαρίσματα, πού συντελοῦν στήν οἰκοδομή τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅλα κατανοητά

• Ἄν μιλάω στήν εὐχαριστιακή σύναξι ἢ ψάλλω ἀκατανόητα, κρύβοντας τά θεῖα λόγια, τότε εἶμαι γιά τόν ἄλλον βάρβαρος, ἀκατανόητος. Σάν νά ἔχω κάτι ἐναντίον του, τόν καταδικάζω σέ πνευματική ἀπραξία.

• Ὅλα κατανοητά πρέπει νά εἶναι στήν ἐκκλησία. Αὐτό φαίνεται σέ ὄλο τό 14ο κεφάλαιο τῆς Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς. Ἐδῶ ἄς τελειώσουμε μέ ὅσα λέγει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «*Εἶδες αὐτοῦ τόν σκοπόν πανταχοῦ, πῶς πρὸς ἐν ὄρᾳ διπνεκῶς καί διά πάντων, τό τοῖς πολλοῖς χρήσιμον, τό τήν Ἐκκλησίαν ὠφελοῦν, ὥσπερ τινά κανόνα τοῦτον τιθεῖς;*» (Ε.Π.Ε. 18α,462). Μετάφρασις: Εἶδες παντοῦ τό σκοπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, πῶς σ' ἕνα ἀποβλέπει συνεχῶς καί μέ κάθε τι: σ' αὐτό, πού εἶναι χρήσιμο στούς πολλούς καί πού ὠφελεῖ τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτό εἶχε θέσει κανόνα τῆς ζωῆς του.

Δ.Γ.Α.

Καλοκαίρι 2007

Δυό ἐβδομάδες στήν ὠραία
χριστιανική κοινωμία,
γιά νά χαροῦν τά παιδιά
τῆ χαρά τοῦ Χριστοῦ

Κατασκήνωση Ἁγίου Στεφάνου Περαχώρα-Λουτρακίου

Ἄγῳρια Δημοτικοῦ
28 Ἰουνίου-7 Ἰουλίου

Ἄγῳρια Γυμνασίου-Λυκείου
7 - 20 Ἰουλίου

Κορίτσια Γυμνασίου-Λυκείου
21 Ἰουλίου - 4 Αὐγούστου

Δηλώσεις στά τηλέφωνα:
2103212713 καί 2109765440

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ἀγάπη ἢ ὑπομονή;

Ἰοιά είναι σπουδαιότερη ὡς ἀρετή; Ἡ ἀγάπη ἢ ἡ ὑπομονή; Εἴμαστε ἔτσι οἱ ἅπαντες; Ἡ ἀγάπη. Ἄφου ὅλοι γνωρίζουμε, ὅτι «μείζων ἡ ἀγάπη» (Α΄ Κορ. ιγ' 13).

Ἄλλ' ἂν ἡ ἀγάπη εἶναι σπουδαιότερη, ἡ ὑπομονή εἶναι ἀναγκαιότερη, κάποτε δέ καί σπουδαιότερη.

• Ἡ ἀγάπη εἶναι στή φύσι τοῦ ἀνθρώπου. Ἀφύσικος ὁ ἄνθρωπος, πού δέν ἀγαπᾶ. Ὅποιος δέν ἀγαπᾶ, δέν λογίζεται ἄνθρωπος.

• Ἡ ὑπομονή εἶναι ἔξω ἀπ' τή φύσι τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ μάλλον ἔχει ν' ἀντιμετωπίσει ἐξωγήϊνους παράγοντες, ἀφύσικες καταστάσεις. Ὁ πόνος εἶναι ἔξω ἀπ' τή φύσι τοῦ ἀνθρώπου.

Βέβαια ἡ ἀγάπη γίνεται κάποτε σπουδαιότερη καί δυσκολώτερη ἀπ' τήν ὑπομονή.

Πότε;

- Ὄταν ἡ ἀγάπη γίνεται πόνος.
- Ὄταν ἡ ἀγάπη γίνεται σταυρός.
- Ὄταν ἡ ἀγάπη ὑπομένει καί συγχωρεῖ τό μῖσος καί τό ξίφος τοῦ ἐχθροῦ.
- Ὄταν ἡ ἀγάπη γίνεται θυσία.
- Ὄταν ἡ ἀγάπη πληρώνεται μέ ἀχαριστία.

Πότε ἔγινε λαμπρότερος ὁ Ἰώβ; Ὄταν ἄνοιγε τό σπίτι του σ' ὄλους καί τούς φιλοξενοῦσε, ἤ ὅταν γκρεμίστηκε τό σπίτι του καί λόγο πικρό δέν εἶπε, ἀλλ' ἀντίθετα, δόξασε τό Θεό;

Πότε ἦταν ὠραιότερος; Ὄταν ἔδειχνε ἀγάπη στά παιδιά του καί γι' αὐτά προέβαινε σέ κάθε θυσία, ἤ ὅταν ὅλα τά παιδιά του καταχώθηκαν κάτω ἀπ' τά ἐρείπια κι ἐκεῖνος ὑπέμεινε τό γεγονός μέ καταπληκτική φιλοσοφία;

Πότε ἦταν ἀνώτερος; Ὄταν ὑποστήριζε μέ τήν ἐξουσιαστική του δύναμι τούς ἀδυνάτους, ἤ ὅταν βρέθηκε τό σῶμα του στήν ἐσχάτη ἀδυναμία καί στή φρικτότερη ἀρρώστια κι ὅλα τά ὑπέμεινε ἀγόγγυστα καί δόξαζε τό Θεό;

Ἡ ὑπομονή του ἔλαμψε περισσότερο ἀπ' τήν ἀγάπη. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Τά παθήματα τόν Ἰώβ τῶν κατορθωμάτων λαμπρότερον ἀπέφηνε*» (Ε. Π.Ε. 37,468). **Μετὰ φρασις:** Ὁ Ἰώβ φάνηκε λαμπρότερος ἀπ' τά παθήματα, ὄχι ἀπ' τά κατορθώματα.

Κύριε, δίνε στούς ἀνθρώπους ὑπομονή!

Ἀνανέωσις ἢ ἐκκοσμίκευσις;

Ἰέ συνέντευξι τοῦ σέ τοπική ἐφημερίδα τῆς Καλαμάτας ὁ νέος ἐπίσκοπος **Μεσσηνίας** Χρυσόστομος Σαββάτος, προσπαθεῖ νά παρουσιάσῃ ὡς σύγχρονος καί «μοντέρνος»! Ὁ κληρικός καί ὁ λαός τῆς Μεσσηνίας δέν ρωτήθηκε γιά τό

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐκδότης: Παναγ. Καραθανασόπουλος
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτησία συνδρομή:

Ἑσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καί Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

πρόσωπό του. Οί τοπικοί ἄρχοντες φάνηκαν εὐχαριστημένοι ἀφοῦ τελικά ἀποφεύχτηκε ἡ ἐκλογή τοῦ Θεοκλήτου Κουμαριανοῦ! Τούς διαβεβαίωσαν μάλιστα, ὅτι θὰ τοὺς στείλουν καθηγητὴ Πανεπιστημίου. Ἔτσι «ἠσύχασαν»!

• Τό περιοδικό «**Σύνδεσμος**» τῆς «Χριστ. Στέγης» Καλαμάτας σημειώνει: «*Ἐξελέγη καὶ ἐπεβλήθη Μητροπολίτης πρόσωπο ἀγνωστο στό λαό τῆς Καλαμάτας*»!

• Ὁ ἀποθανὼν Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ, ὅταν ἤθελε γιά Μητροπολίτη κάποιον, πού πολλοί ἀντιδρούσαν, ἔθετε συνυποψήφιό του τόν Δωδώνη! Ὅποτε ἀναγκάζονται οἱ «*δεσποτάδες*» νά ψηφίσουν τόν Σεραφειμικό ἐκλεκτό!

Τό ἴδιο καί τώρα; Θά προβάλλεται ὁ Θεόκλητος Κουμαριανός, ὥστε μετά τίς ἀντιδράσεις νά ἐκλέγεται ἀπίθανός τις;

• Ἡ ποιμαντική **ἀνανέωσις** τοῦ νέου Μητροπ. Μεσσηνίας, κατὰ τή συνέντευξι:
-Βόλτες τ' ἀπογεύματα στους δρόμους!
-Καφέ στῆς καφετέριες μέ τοὺς νέους!
-Σύγχρονη ἐμφάνισις!
-Υπολογιστής καί ξένη γλῶσσα!
-Συνέχεια καριέρας του ὡς καθηγητοῦ!
-Συνεπικουρία μέ κοινωνικούς καί πολιτιστικούς φορεῖς!

• Καλά πολλά ἀπ' αὐτά. Ἄλλά θά τ' ἀκούγαμε κι ἀπό πολιτικό, δημοτικό, ἀκόμα καί ἀθλητικό παράγοντα!

• Ἡ **Ἐκκλησία** εἶναι **εὐαγγελισμός** ψυχῶν, μέριμνα γιά τό κήρυγμα καί τή λειτουργική ζωή, ἀγώνας γιά τή **σωτηρία** τοῦ ἀνθρώπου!

• Ἡ **Ἐκκλησία** εἶναι ἡ **ζωή τοῦ Κυρίου**. Εἶναι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ἀνάτασις τῶν ψυχῶν.

Ἐκκλησία ἢ ὑποχέριος;

Κάποτε δέν εἶχε **περιουσία** ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων. Εἶχε ὅμως **οὐσία** ὑπάρξεως. Ὁ ἀπόστ. Πέτρος δηλώνει οικονομικό μηδενισμό. Λέει στόν ἀνάπηρο ζητιάνο στόν ἐξώθυρα τοῦ Ναοῦ: «*Ἀργύριον καί χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι*». Ἄλλά κι ἀμέσως φανερώνει τόν **πνευματικό πλοῦτο**, πού διέθετε: Τή δύ-

ναμι τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ. Δύναμι ἀναστάσιμη. «*Ὁ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι: Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἐγειρε καί περιπάτει*» (Πράξ. γ' 6).

• Στό πέρασμα τῶν αἰώνων ἡ μαρτυρική Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων ἐγινε «*παλαίφατον Πατριαρχεῖον*»!

• Ἡ **φτωχεια** Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων, πού εἶχε ἀνάγκη τῆς «*λογίας*» τῶν ἄλλων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν (Α' Κορ. ιστ' 2-4), ἀπέκτησε **τεράστια περιουσία** στήν Ἱερουσαλήμ, ἀλλά καί σέ πολλά ἄλλα σημεία τοῦ κόσμου!

• Οἱ **θησαυροί** τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, δηλαδή, οἱ μάρτυρες καί οἱ μεγάλοι πατερικοί διδάσκαλοι, ἀντικαταστάθηκαν ἀπ' τὰ προνόμια τῶν λεγομένων «*Ἁγίων Τόπων*»!

• Οἱ ἀποστολικές ἐξορμήσεις ἐγιναν οικονομικές - ἐξουσιαστικές διεκδικήσεις!

Στήν **ἀλλοίωσι** τοῦ πνευματικοῦ χαρακτήρα τῆς Ἐκκλησίας ἀναζητήστε τήν αἰτία τῆς **βαθειᾶς κρίσεως** στό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων. Αὐτή τή στιγμή ἔχουμε:

• Ἐνα Πατριαρχεῖο, πού ἐξαρτᾶται ἡ λειτουργία του ἀπ' τήν καλή ἢ κακή διάθεσι τριῶν ξένων κυβερνήσεων: *Ἰορδανίας, Παλαιστινιακῆς Ἀρχῆς, Ἰσραήλ!*

• Ἐνα Πατριάρχη μετέωρο κι ἕναν ἔκπτωτο καί καθηρημένο, πού δέν παύει ὅμως νά διεκδικῆ τήν ἐπάνοδό του.

• Ὁ ἕνας λέγεται **Θεόφιλος**. Χαμηλῶν τόνων κληρικός. Θέλει νά εἶναι φίλος τοῦ Θεοῦ, ἀλλά δέν τόν θέλουν φίλο οἱ Ἰσραηλινοί καί πολλοί Ἄραβες! Τό Ἰσραήλ δέν τόν ἔχει ἀναγνωρίσει, καίτοι ἐξελέγη τόν Αὐγουστο τοῦ 2005. Ἡ Ἰορδανική κυβέρνησις ζητάει ἀπ' τό μονάρχη τῆς Ἰορδανίας νά ἄρῃ τήν ὑπογραφή ἀναγνωρίσεως του. Οἱ δέ Παλαιστίνιοι τόν «*πιέζουν*», γιατί δέν προώθησε ὀρθοδόξους Ἄραβες στό βαθμό τοῦ ἐπισκόπου!

• Ὁ ἄλλος λέγεται **Εἰρηναῖος**, ἀλλά κατ' εὐφημισμὸν! Ταράζει τὰ πράγματα. Ὅπλο του; Οἱ προνομιακές ἐνοικιάσεις **ἀκινήτων** τοῦ Πατριαρχείου σέ Ἰσραηλινούς, μέ πληρεξούσιο κάποιον... ἄφαντο **Παπαδῆμα**. Μιλᾶμε γιά πολλά λεφτά!

Ένός μόνον κακοῦ δοθέντος;

Σνα κακό μόνο πληρώνουμε τώρα στο Πατριαρχείο Ἱεροσολύμων; Ἐχουν συσσωρευτῆ πολλά σκανδαλώδη κακά. Μερικά τά παρουσιάζουμε... ὑποθετικά!

- Ἄν δέν ἀναμιγνύοταν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στήν ἐκλογή τοῦ Εἰρηναίου τό 2001, θά ὑφίστατο τό πρόβλημα;

- Ἄν οἱ ἴδιοι ἐκκλησιαστικοί παράγοντες δέν ἔστειλαν στά Ἱεροσόλυμα τούς Παπαδήμα, Βαβύλη, Φαρμάκη κ.ἄ., θά ὑπῆρχαν σκανδαλώδεις ἐνέργειες καί συμβάσεις;

Ποίος ἔστειλε τό Βαβύλη ἀπ' τό Βόλο;

Ποίος ἔστειλε τό Νικόδημο Φαρμάκη ἀπ' τή «Χρυσοπηγή»;

Ποίος προσκόλλησε τόν Παπαδήμα στόν Εἰρηναῖο καί τόν κατέστησε παντοδύναμο «ἔσωκατάκελλο»;

Γιατί τόσα χρόνια παραμένει ἀσύλληπτος ὁ Παπαδήμας, πού κατηγορεῖται γιά ὑπεξαίρεσι ἀμύθητου ποσοῦ;

- Ἄν τό Πατριαρχεῖο ἔπαυε νά εἶναι «ἐλληνορθόδοξος» οἰκονομικός διαχειριστικός ὀργανισμός, καί ξαναγινόταν Ἐκκλησία μέ οἰκουμενικό πνεῦμα καί ἀποστολική διακονία, θά ἦταν κάθε τόσο στόχος παντός εἶδους «σταυροφοριῶν» (κατακτητικῶν διεκδικήσεων);

- Ἡ ἐλληνικότητα τῶν Πατριαρχείων συμβαδίζει μέ τήν οἰκουμενικότητα τῆς Ὀρθοδοξίας; Ὁ ἐθνικός χρωματισμός μιᾶς Ἐκκλησίας ἔχει στήριγμα στήν Καινή Διαθήκη; Συμφωνεῖ μέ τήν καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας;

- Τό πρόβλημα τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων εἶναι πρόβλημα διπλωματίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, ὥστε νά παραμένῃ ἡ Ἑλληνική σημαία σέ ξένη γῆ; Ἡ εἶναι πρόβλημα πνευματικό καί θεολογικό;

- Ἄν τό ποίμνιο μιᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας εἶναι στή συντριπτική του πλειονοψηφία Ἄραβες π.χ., ἐν ὀνόματι ποιᾶς δημοκρατικῆς ἀρχῆς καί Συνοδικότητας πρέπει ὀπωσδήποτε νά διοικῆται ἀπό ἐλά-

χιστους Ἑλληνες κληρικούς, οἱ ὁποῖοι μάλιστα ἀλληλοσπαράσσονται γιά λόγους προσωπικῆς φιλοδοξίας καί ἄκρατου πλουτισμοῦ;

Ἐρωτήματα σοβαρά.

Ἄν δέν ἀπαντηθοῦν μέ βάσι τό **Εὐαγγέλιο** καί τήν **Παράδοσι** τῆς Ἐκκλησίας, θά παραμείνουμε μέ τίς σημαῖες, κι αὐτές σχισμένες σέ σπασμένα κοντάρια!

Θεός ὁ Ριβάλντο!

Ἦερίμεναν ἕνα χρόνο οἱ ὀπαδοί τοῦ Ὀλυμπιακοῦ τή στιγμή τοῦ θριάμβου. Ζοῦσαν μέ τήν προσμονή τῆς γιορτῆς τῆς ὁμάδας τους, ἀφοῦ στά τελευταῖα ἔντεκα χρόνια κατέκτησαν δέκα φορές τό πρωτάθλημα.

Καί μαζεύτηκαν στίς 13 Μαΐου 2007 στό γήπεδο «Καραϊσκάκης», στό ναό τῆς ὁμάδας τους, γιά ν' ἀναπέμψουν ὕμνους στό **«θεό» τους**, τόν Ὀλυμπιακό!

- Ἀντί γιά ὕμνους ἐξέπεμψαν ρυθμικά **βλαστήμιες καί βρισιές**. Δεκάδες χιλιάδες «ντοπαρισμένοι» ὀπαδοί, κατασκεύαζαν αὐτοσχέδια δίστιχα καί στεντορεία τῆ φωνῆ ἐκσφενδόνιζαν τό χυδαῖο περιεχόμενό τους κατά τοῦ μεγαλομετόχου τῆς ὁμάδας Σωκρ. Κόκκαλη. Τοῦ τᾶψαλαν γιά τά καλά!

- Ἀντί νά χαίρωνται, βωμολοχοῦσαν!

- Ἀντί γιά ὕμνους, τῶρριξαν σέ θρήνους!

- Ἀντί γιά πανηγύρι, χυδαῖο ὕβριστήρι!

Γιατί;

Ἄπλούστατα: Γιατί δέν προσῆλθε στή φιέστα τῆς ποδοσφαιρικῆς ὑστερίας ἕνας Βραζιλιάνος παίκτης, ὁ **Ριβάλντο!** Ἦταν, λένε, χολωμένος, γαυτί δέν θ' ἀνανεωνόταν τό συμβόλαιό του μέ τόν Ὀλυμπιακό!

Μέ βάσι τό συμβόλαιο τί εἰσέπραττε ὁ κύριος Ριβάλντο; Ἀκούστε καί κρατηθῆτε:

- Τρία ἑκατομμύρια εὐρώ (3.000.000 €) τό χρόνο! Σέ δραχμές; Ἔνα δισεκατομμύριο καί πλέον!

• Για ένα Ριβάλντο, λοιπόν, έτήσια δίνονται τρία εκατομμύρια ευρώ, όταν ένας τίμιος εργαζόμενος εισπράττει περίπου **18.000 ευρώ** τό χρόνο! Δηλαδή, ο Ριβάλντο παίρνει 170 φορές περισσότερο από ένα τίμιο και σπουδασμένο εργαζόμενο!

• Και ο Ριβάλντο τόσο πολύ αγαπάει τον Όλυμπιακό και τους όπαδούς του, πού, άφου δέν πέτυχε αύξησι του... γλί-σχρου μισθού του, έρωτοτροπεί τώρα μ' άλλη ομάδα, έστω και στά 35 του!

• Και οι μανιακοί όπαδοί τόσο αγαπούν τό «θρύλο», ώστε τον ταύτισαν μ' ένα Βραζιλιάνο!

Μέ ποιόν νά πρωτοαγανακτήσης;

• Μ' έναν πρόεδρο, πού πετάει τά λεφτά του για δυό... **άξιόκλωτσα πόδια**;

• Μέ όσους **άφιονίζουν** τά παιδιά μας, ώστε στην περίοδο της Άναστάσεως, αντί του «Χριστός Άνέστη», νά ούρλιάζουν για ένα πλουτοκράτη Βραζιλιάνο;

• Μέ κρατικούς παράγοντες, πού ανέχονται τή **βία** και τή **χυδαιολογία** στά γήπεδα;

Πάντως τήν ώρα, πού ό πρόεδρος του Όλυμπιακού έτοιμάζεται σ' άλλο ξένο παίκτη (Τούρκο, λένε!) νά δώση μέχρι και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ τό χρόνο, κάτι **μικροί μαθητές** ήρθαν νά μ'ς θυμίσουν, ότι ύπάρχει ακόμα και **τιμωτήτα**:

Δέκα ευρώ ή έτήσια συνδρομή

■ Η έξόφλησις γίνεται:

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Άθήνα**.

• Στό Γραφείο **Χριστοκοπίδου 12 (Μοναστηράκι)** και στό Βιβλιοπωλείο «**Βαπτιστής**», **Έθν. Άντιστάσεως 103 (Άγιο Δημήτριο)**.

• Λογαριασμό: **0026.0236.39.0100353548 EUROBANK**.

■ Οί του **έξωτερικού** ν' αποστέλλουν τό έμβασμά τους στό όνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

■ Τηλέφ.: **2103212713** και **2109765440**.

Βρήκαν έξι χιλιάδες ευρώ κι έσπευσαν νά τά παραδώσουν!

Εύρωπαϊκή όμοφυλοφιλία!

αββατόβραδο! Άλλοτε στή Χριστιανική μας χώρα ήταν προετοιμασία για τήν **Κυριακή**, για τή μετοχή στό Κυριακό δείπνο. Οί χριστιανοί όλη τήν εβδομάδα «ήσαν προσκαρτερούντες τή διδαχή των άποστόλων και τή κοινωνία και τή κλάσει του άρτου και τή προσευχή» (Πράξ. β' 42).

• Τό Σάββατο έτοιμάζονταν μέ τον **έσπερινό**. Μελετούσαν άγιογραφικά κείμενα. Διάβαζαν μαζί μέ τό Άπόδειπνο τήν Άκολουθία της **θείας Μεταλήψεως**. Άποσύρονταν νωρίς για ύπνο. Ξυπνούσαν πολύ πρωί για τον έκκλησιασμό, άπ' τον **Έξάψαλμο**.

• Τώρα ό αισχρότερος χρόνος της έβδομάδας είναι τό **Σαββατόβραδο**. Ό Διάβολος όργανώνει τίς όλονκτιές του σε κάθε γειτονία. Γεμάτοι οί ναοί του, τά **κέντρα της διαφθοράς**. Μέχρι τό πρωί οί «πιστοί» του! Μεθυσμένοι και τρελλοί άπ' τά ποτά, τά ναρκωτικά, τον αισθησιασμό, αλλά και τή μουσική και χορευτική ύστερία!

• Εϊδικά τό Σάββατο της 12ης προς 13η Μαΐου **3.500.000 Έλληνες** παρακολούθησαν τον έκφυλισμό της μουσικής, πού άκούει στον όρο «**Γιουροβίζιον**».

Τό καινούργιο φέτος ήταν ή **όμοφυλοφιλική** επικράτησις, σε άντρες και γυναϊκες. Λένε, ότι ή νικήτρια (άπ' τή Σερβία) βγήκε μέ ψήφους των όμοφυλοφίλων! Η ίδια δήλωσε: «**Εύχομαι τά καλύτερα για τους όμοφυλόφιλους!**»

Όσον άφορᾶ στήν Έλληνική συμμετοχή, τον τραγουδιστή τον περικύκλωναν χορεύτριες σχεδόν γυμνές! Ό δέ Ούκρανός τραγουδιστής ήταν ντυμένος... γυναϊκα!

• Μέ τήν ύστερία της «**Γιουροβίζιον**» άσχολήθηκαν όλα τά κανάλια (κρατικά και μή). Τί κρίμα! Τό όνομα της **Εύρώπης** ταυτίστηκε μέ τό χυδαίο ύποπρόϊόν, πού λέγεται «**Γιουροβίζιον**»!